

[Stauning.]

have ønsket, at der havde været Mulighed for at faa Tilslutning til det Princip, som mit Parti gerne saa anerkendt, nemlig Princippet om Statens direkte Indflydelse paa Bankvæsenet. Men som jeg ogsaa sagde ved første Behandling, kunde dette ikke ventes opnaaet under den nuværende politiske Stilling paa Rigsdagen. Derfor har vi givet Afkald paa at opretholde Ønsket om noget, der alligevel var uigennemførligt.

Da dette Princip ikke har kunnet vinde Anerkendelse, kan der formentlig ikke indvindes saa store Dele af Statens Tab, som der ellers kunde være indvundet, men jeg indrømmer, at med den Affattelse, Lovforslaget nu har faaet, kan der dog indvindes noget af det, som Staten har maattet sætte ind for at frelse Privatkapitalen. Og da Lovforslaget nu i Hovedtrækkene følger det saakaldte Tomandsudvalgs Forslag I, opnaar man, hvad vi har lagt megen Vægt paa, en rolig Fortsættelse af den bestaaende Bank, der i Kærnen er sund, og som har knyttet til sig Tusinder af sunde og gode Erhvervsvirksomheder, som vi ikke har nogen som helst Aarsag til at udsætte for Rystelser eller Vanskeligheder.

Der er for mig ingen Tvivl om, at en Likvidation vilde have bragt Næringslivet og Staten ganske uberegnelige Tab og uvedkommende betydelige Fordele, og det er i alt Fald ikke til den Opgave, jeg har ladet mig vælge til Rigsdagen. Ved den foreslaaede Ordning synes der Mulighed for at opfylde, hvad Rigsdagen stadig har krævet, nemlig at Landmandsbanken føres videre, og saaledes, at man garderer Staten i den Udstrækning, man kan, mod urimelige Tab, mod at miste mere ved Statsgarantien end strengt nødvendigt.

Derfor, da det maa være Rigsdagsmedlemmernes Ønske, at Statens Tab begrænses i videst muligt Omfang, er det en Selvfølge, at vi ogsaa har været fuldt indforstaaede med Bestræbelserne for at afvikle Statens Garanti, saa snart det kan ske uden Fare for Næringslivet og Samfundet, og dette kan formentlig ske, saaledes som det nu er udformet i Lovforslaget, til den Tid, som i Forvejen var fastsat. Og paa den anden Side byder Staten kulant den Sikkerhed for Afviklingen af Bankens tabgivende Engagementer, som man ogsaa med Rimelighed kan kræve. Staten opfylder med andre Ord de Forpligtelser, som en tidligere Rigsdag har paalagt den, og den yder forskudsvis den nye Aktiekapital, som det bliver kommende Tidens Opgave at placere paa passende Maade og, jeg haaber,

saa fordelagtigt for Samfundet, som det lader sig gøre.

Jeg tror, at det er godt, at Nødvendigheden af denne Sags Løsning nu er anerkendt af saa mange, som Tilfældet er, og af Hensyn til Sagens Vigtighed og til de store økonomiske Interesser, der knytter sig til den, har vi, som alt sagt, givet Afkald paa at rejse vore principielle Ønsker i Forbindelse med denne Lovgivning. Jeg ved jo vel, at den højtærede Statsminister, som desværre ikke er til Stede, i de sidste Dage har kundgjort for Verden, at Socialdemokratiet er det mest reaktionære Parti, der overhovedet findes. Jeg glæder mig over, at vi dog ikke er mere reaktionære, end at Venstre ved denne Lejlighed har kunnet tage os under Armen og søge denne Sag løst i Fællesskab med os.

Vi har jo ikke fra vor Side i nogen udpræget Grad talt om Nødvendigheden af at samle alle Partier til denne Sags Løsning, men vi har i Gerningen vist vor Villie dertil, og det er jo allenaars mere værd end Tale. Andre har tidligere talt mere om Samarbejdet og det brede Grundlag, paa hvilket denne Sag skulde løses, men de har øjensynlig glemt denne Samlingsparole nu i det afgørende Øjeblik, hvor der kaldtes paa alle Kræfter for i Fællesskab at løse Opgaven. Jeg mindes, at for 1½ Aars Tid siden eller deromkring blev det kundgjort med stor Styrke af det radikale Venstre, hvorledes denne Sag nødvendiggjorde, at alle Partier samledes, og at vi nu virkelig forenede os om Løsningen af denne store Opgave. Ja, nu ser vi Praksis: et af de Medlemmer, der ikke er med til Samlingen, er det radikale Venstres Repræsentant. Ogsaa fra konservativ Side tror jeg, man har talt hist og her om det brede Grundlag, paa hvilket denne Sag skulde løses, og i gamle Dage hørte jeg jævnlig de Konservative fremstille sig selv som de rette Samfundsbevarere, der ikke vilde bryde noget ned. Nu er det det Parti, der har et Medlem, som ønsker det hele brudt ned, Likvidationen gennemført og aldeles ikke den Opbygning, som vi andre heldigvis er enedes om.

Jeg beklager, som det er udtrykt i Betænkningen, at der intet var forberedt med Hensyn til det saakaldte Dækningsspørgsmaal, Dækningen af de store Statsudgifter, som her maa læsses over paa Samfundet. Vi havde ønsket, at det samtidig med Ordningen af Bankens Forhold var afgjort, ikke blot at der skulde optages et Statslaan, men ogsaa hvem der skulde betale i hvert Fald Broderparten af dette Laan. Vi hylder jo nemlig den Opfattelse, at disse ekstraordi-